

LITERATURA. Ramon Zallo, Patxi Azpillaga eta J.C. Miguel irakasleek egin dute lehena; Herrosillak bigarrena

Ainhoa Oiarzabal | DONOSTIA

Alberdania argitaletxearen *Zerberri* sailean bi ale berri eman dira argitara: Gotzon Herrosilla idazlearen *Road movie* bidaia kronika eta Ramon Zallo, Patxi Azpillaga eta Juan Carlos de Miguel irakasleen *Komunikabideak hemen* (egitura mediatikoa *Hego Euskal Herrian*) saiakera. Azken saiakera honen haritik Petxo Idoiak eta Txema Ramirez de la Pisciñak Espainiako komunikabideek euskal gatazka nola islatzen duten jakiteko eginiko lana argitaratu du Alberdaniak uda partean.

Duela lau urte AEBetako mendebaldean zehar autoz eginiko bidaiaren kronika subjektiboa da Herrosillarena. Lagunartean joan zen hara, «programatu gabeko» *road movie*-a egitera. Eta abentura horretan ikusitako, entzundako eta bizitako gauzak bildu ditu liburuan. Baina ez bidaia liburu bat egiteagatik: «Ezinezkoa da egun batzuk igaro dituzun leku bat ulertu eta esplikatzea. Eta asmoa ez zen estatubatuarren bizimodua eta egoera azaltzea. Benetan nik kontatu nahi nuena kontatzeko aitzakia izan da bidaia».

Musikaz, literaturaz, zinemaz dihardu Herrosillak *Road movie*-an. Hain zuzen, AEBetatik iristen zitzaizkion doinuak, irudiak eta hitzak bultzaturik abiatu baitzen ozeanoaren beste aldera. Lehendik ezaguna zuen mundu horren aurrez aurre jartzera. «Baina batez ere» azpimarratu zuen Barakaldoko idazleak, «gertatzen zaizkigun gauzek eragiten dizkiguten aldatetaz ari naiz», bidaiaren aurretik eta bidaiaren gertakorikoez. Horietako bat da AEBetan

Komunikabideei buruzko saiakera eta bidaia kronika argitaratu ditu Alberdaniak

‘Zerberri’-n bildu ditu ‘Komunikabideak hemen’ eta ‘Road movie’

GARI GARAIALDE / ARGAZKI PRESS
Joxerra Garzia, Gotzon Herrosilla, Ramon Zallo eta Patxi Azpillaga atzoko aurkezpenean.

naturarekin izan zuen harreman «ederra» —aurretik mendia ez zuela atsegin aitortu zuen atzoko agerraldian—.

Egitura mediatiko desorekatua

Dibulgazioaren eta saiakera-aren artekoa, ekarpen pertsonal asko dituen liburu bat da Ramon Zallo, Patxi Azpillaga eta Juan Carlos de Miguel irakasleen *Komunikabideak hemen* (egitura

mediatikoa *Hego Euskal Herrian*). Eztabaida bultzatzeko xedearekin idatzi dute tesi «austartak» dakartzan liburu bat.

Komunikabideen eta gizartearen egitura ideologikoaren artean dagoen desoreka «izugarria» izan da abiapuntua: «Desoreka hori oso nabarmen agertu zen iazko hauteskundeetan. Indar nazionalista gailendu zen komunikabideetatik ja-

sotako erasoaldi handiaren aurrean», esan zuen atzoko agerraldian Patxi Azpillagak aztertu duten kontraesanari buruz mintzo zela.

Hego Euskal Herriko bizilagunek prentsa asko kontsumitzen dutela eta berriak kontrastatzeko ohitura dutela gaineratu zuen, «komunikabideek gatazka politikoan xaxatzaile papera jotzen dutela jakitun,

fidagaitzak baitira». Patxi Azpillagaren arabera arazo handia dago eskaintzaren eta hartzaileen interesen artean. «Eskaintza, gainera, gutxi batzuen eskuetan dago». Eta bertako bizilagunek bertako komunikabideak nahiago dituzten arren, Espainiako egitura mediatikoaren eragina handia da, «gailendu egiten da». Horrek ez omen du uzten Euskal Herrian dauden jarrera ideologiko eta politiko desberdinak ongi islatzen.

Giza taldeak Hegoaldeko iritziz publikoaren sorburu

ETAk hainbat kazetari gatazka-aren «nahigabeko parte-hartzaile» bihurtu dituela gaineratu zuen atzo liburuaren aurkezpenean Ramon Zallok *Hemen komunikabideak* lanaren egileetako batek. «Baina mehatxupean egoteak ez du justifikatzen hainbat gauza isiltzea», gaineratu zuen.

Espainiako egitura politikoaren hutsunean egitura mediatikoan errepikatzen direla zioen Zallok, eta boterearen ideologiaren informazioaren olipolia dagoela uste du, «informazioaren askatasuna murrizten duenarik». Ondorioz, komunikabideek ez dute betetzen gizarte moderno batean jotzen duten «boterearen beharzaile» rola.

Liburuaren arabera, komunikabideen ideologiak ez ditu asetzen gizartearen beharrak. «Horrela, gizartearen gehiengoak giza taldeetan egiten du bere iritzia». Hala ere, komunikabideen eragiten dutela —«horregatik aurkeztu zen iazko hauteskundeetan PP alferbatiba gisa»— eta nazionalismoa indarra galtzen ari dela zehaztu zuen Ramon Zallok.

‘Inesaren balada’ izeneko abenturazko eleberria idatzi du Hasier Etxeberriak

Iñaki Gurrutxaga | DONOSTIA

Elkarlanean argitaletxeak Hasier Etxeberria idazle elgoibartarraren azken lana aurkeztu zuen atzo. *Inesaren balada* Apirila Saila bildumako zazpigarren alea da eta Espainia osoko hizkuntzetako obrak lehia-tzen diren Apirila Sarian bigarren geratu da aurten eleberri hau; eta udazkenerako kaleratuko da katalanez eta gaztelaniaz, azken hau Jose Luis Padronek itzultita. Valentzia, Euskal Herria, Galizia, Katalunia, Asturias eta Aragoiko zenbait argitaletxeek elkar hartuta antolatzen dute sarike-ta hau.

Xabier Mendiguren editorea, Jose Luis Padron poeta

eta kazetaria eta Hasier Etxeberria bera izan ziren liburuaren aurkezpenean, eta honela laburbildu zuen Mendigurenek liburuaren mamia. «Abenturazko nobela bat da *Inesaren balada*, XVIII. mendeko kortsario lapurtarren mundura garamatzana, pirata-eleberrien lilura guztiaz, baina berezitasun batekin: neskato bat da bertako protagonista». Abenturek izan ohi duten xarmaz gain, nobelan topatu dituen zenbait alderdi azpimarratu zituen Mendigurenek: «batetik, testuaren beraren edertasuna eta indarra; bestetik, gertakari bizien artean tartekatzen diren gogoeta arin eta mamitsuak: bizitzaz, heriotzaz, bakardadeaz, maitasunaz... Gazteek zein

helduek irakurtzeko moduko eleberria da honakoa».

Patuari buelta emanez

Inesa Indazubikoa da liburuko protagonista, zazpigarrena zazpi alaben artean, «sorgin izateko jaioa, beraz», adierazi zuen Hasier Etxeberriak. Egilearen arabera, neska, menditarra eta sorgina izatea datozkio jaiotzatik Inesari, «baina bere izaera aintzat hartuta, ezezkoa esaten dio izate horri: berak mutila, itsasokoa eta itsasmutila izango dela dio». Abiapuntu horrekin, bere patuari buelta ematen dion neska baten bizipenak kontatzen dira ale honetan.

Hala, Inesa Pellot Kapitainaren bila joango da, harekin

JUAN CARLOS RUIZ / ARGAZKI PRESS
Hasier Etxeberria, atzo, bere azken eleberriaren aurkezpenean.

itsasoratzeko asmoz eta une honetan ematen dio amaiera Etxeberriak eleberriari, bukarari hasiera berri bat emanez. «Amaitzen den puntuak

adierazten digu nobela honek jarraipena izango duela. Hala ere, eleberri osoa da, ez baitu Inesaren bizitza guztia agortzen», zehaztu zuen.